

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΙΔΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ (ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IBY 219	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5^ο ,7^ο, ΠΤΥΧΙΟ (ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΝΔ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗΣ (12^{ος} – 15^{ος} ΑΙ.)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>		Σεμινάριο	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Βυζαντινή Ιστορία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το σεμινάριο αποσκοπεί στην παρουσίαση της ιστορίας της Αδριατικής και των ηπειρωτικών χωρών τις οποίες αυτή περιβάλλει, κατά τον ύστερο Μεσαίωνα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τα βασικά πολιτικά γεγονότα της περιόδου 12^{ου} -15^{ου} αι.
- Αντιλαμβάνεται τα πολιτικά μορφώματα που δημιουργήθηκαν στην περιοχή
- Κατανοεί τον γεωστρατηγικό χαρακτήρα της περιοχής και να εξηγεί τις επεμβάσεις των εμπλεκόμενων δυνάμεων
- Αναλύει σημαντικά στρατιωτικά και πολιτικά γεγονότα
- Διεισδύει στις ιδιαιτερότητες των βαλκανικών λαών
- Να επεξεργάζεται ειδικότερα θέματα, όπως π.χ. η επέκταση των Σέρβων στην περιοχή της Ηπείρου, η πολιτική της Βενετίας έναντι των Κροατών, η «δημοκρατία» της Ραγούζας, οι αλβανικές φυλετικές αντιπαραθέσεις, κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Ανάλυση ιστορικών πηγών
- Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και ιστορικής σκέψης
- Επεξεργασία διεθνούς βιβλιογραφίας
- Αντιμετώπιση ερευνητικών προβλημάτων π.χ. Σερβοκρατία στην Ήπειρο, κ.ά
- Εκμάθηση μέρους της ιστορίας των μεσαιωνικών βαλκανικών κοινωνιών
- Σεβασμός στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A. Εισαγωγική παρουσίαση της ιστορίας της Αδριατικής κατά την περίοδο 12^{ος} – 15^{ος} αι. – Παρουσίαση των εμπλεκόμενων εθνοτήτων

B. Εργασίες - Ανάλυση ειδικότερων θεμάτων, όπως π.χ. η σερβική επέκταση στην Ήπειρο, κ.ά – Αντιμετώπιση μεθοδολογικών προβλημάτων

Γ. Παρουσίαση εργασιών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	15	
	Ανάλυση πηγών	25	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25	
	Συγγραφή εργασίας	60	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Σύνταξη γραπτής εργασίας και παρουσίαση αυτής στην αίθουσα - Δημόσια παρουσίαση της εργασίας		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΥΔΟΞΟ

- Συγκέλλου Ε., *Μεσαιωνική Ήπειρος. Η νεώτερη έρευνα. Εξελίξεις και προοπτικές*, [Μουσικοφιλολογικός Σύλλογος Άρτης «Ο Σκουφάς»], Άρτα 2024.

(ΚΩΔ. ΕΥΔΟΞΟΣ: **133029885**)

B. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ασωνίτης Σ., *Η Κέρκυρα και τα ηπειρωτικά παράλια στα τέλη του Μεσαίωνα (1386 - 1462)*, εκδ. University Studio Press, 2009.
- Ο ίδιος, *Ανδηγαυική Κέρκυρα*, Κέρκυρα 1999.
- Fine, J.V.A. Jr., *The Late Medieval Balkans. A critical survey from the twelfth century to the Ottoman Conquest*, Michigan 1997.
- Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου Μ., *Οι βαλκανικοί λαοί κατά τους μέσους χρόνους*, εκδ. Βάνιας, 1992
- Η ίδια, *Οι Βαλκανικοί λαοί. Από την τουρκική κατάκτηση στην εθνική αποκατάσταση, 14^{ος} -19^{ος} αι.*, Θεσσαλονίκη 1991.
- Nicol D., *Βυζάντιο και Βενετία*, μετ. Χ.Α. Μουτσοπούλου, Αθήνα 2004.
- Ο ίδιος, *Οι τελευταίοι αιώνες του Βυζαντίου 1261-1453*, μετ. Σ. Κομνηνός, Αθήνα 2005.
- Ο ίδιος, *Το Δεσποτάτο της Ηπείρου, 1267-1479. Μια συνεισφορά στην ιστορία της Ελλάδας κατά τον Μεσαίωνα*, (ελλ. μετ.) Αθήνα 1991.
- Ντούρου-Ηλιοπούλου Μ., *Από τη Δυτική Ευρώπη στην Ανατολική Μεσόγειο. Οι σταυροφορικές ηγεμονίες στη Ρωμανία (13^{ος} -15^{ος} αι.). Πολιτικές και θεσμικές πραγματικότητες*, Αθήνα 2012.
- Παπανδριανός Ι., *Διαβαλκανικά Ιστορικά Δοκίμια. Α' τόμος: Οι Βαλκανικοί λαοί από την κάθοδο των Σλάβων ως την εμφάνιση των Οθωμανών, 7^{ος} -μέσα 14^{ου} αι.*, Θεσσαλονίκη 1998.
- Σαββίδης Α., *Σελίδες από τη βαλκανική αντίδραση στην οθωμανική επέκταση κατά τον 14ο και 15ο αι. Ουγγλέςης - Ουννάδης - Καστριώτης - Κλαδάς*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 1991.
- Sugar P., *Η νοτιοανατολική Ευρώπη κάτω από την οθωμανική κυριαρχία, 1354-1804*, μετ. Π. Μπαλουξή, τ. Α', Αθήνα 1994.
- Συγκέλλου Ε., *Ο πόλεμος στον δυτικό ελλαδικό χώρο κατά τον ύστερο Μεσαίωνα (13ος-15ος αι.)* [ΕΙΕ/ΙΒΕ, Μονογραφίες 8], Αθήνα 2008.

- *Βαλκάνια και Ανατολική Μεσόγειος (12ος-17ος αι.). Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου στη μνήμη Δ.Α. Ζακυθηνού* [ΕΙΕ/ΙΒΕ], Αθήνα 1998.
- *Βυζάντιο και Σερβία κατά τον ΙΔ' αιώνα*, Αθήνα 1996.
- *Ο ύστερος Μεσαιωνικός κόσμος, 11^{ος} -16^{ος} αι.*, εκδ. Α. Σαββίδης - Ν. Νικολούδης, Αθήνα 2007.